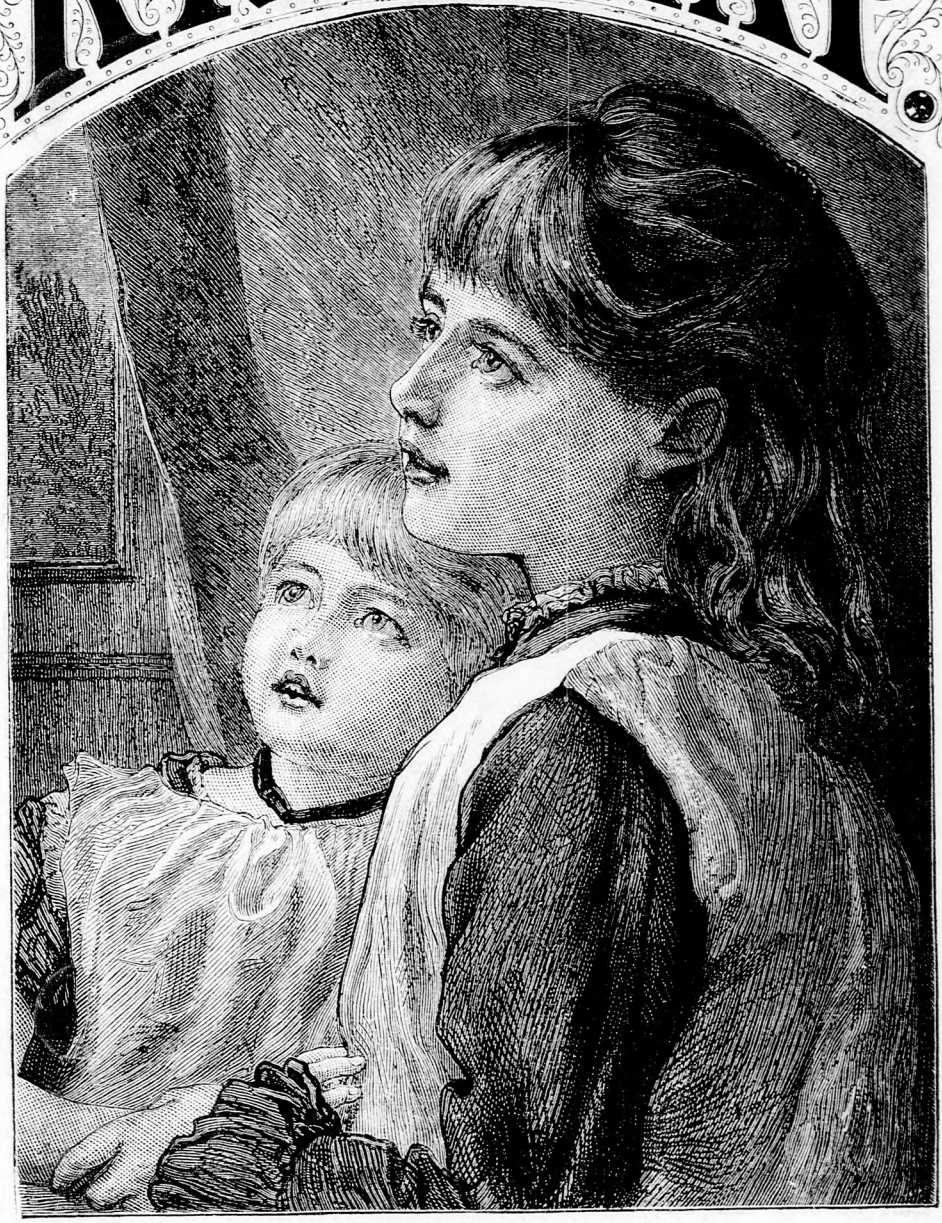

... SZÁM.

Nándor,
abathelyi
Markovits
Margit és
és Teri.
Biermann
ülöp. Gu.

KIS LAP

...eczeni
...m. Ez
...aradt.
...«-ban
...arabot
...Barna,
...Zoltán,
...stván.
...kívül
...alan 1
...eczeni
...0 kr.,
...né 60
...30 kr.
...l kis
...nagy
...össze-
...mely
...zeket

ada-
i.

CSILLAGOS ÉJ. (Lásd a 71. lapon.)

XXV. kötet, 5. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. augusztus 5-én.

...ület.
...at.

AZ IGAZI HŐS.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

EM látszott valami nagyon barát-ságos természetűnek s látogatásunknak nem örült úgy, mint szülei. Vissza is tért mihamar helyére és tovább dolgozott, csöppet sem törődve velünk.

Mi sem sokat törődtünk vele, mert a jó Mátyás mindjárt arról kezdett beszélni, a mi végett mi jöttünk, a kirándulásról.

— Mehetünk a mikor tetszik, mondá. Csónakom, hálóm rendben van s ha szép idő lesz, akár ma délután is halászhatunk.

— Nagyon jó lesz! kiáltottuk mindnyájan.

— Mindjárt ebéd után.

— Természetesen. Nem szabad az időt vesztegetni, szólta Árpád. Mindjárt ebéd után ott leszünk a parton és indulunk. Mamánk majd ad oszonnát, tüzet rakunk valahol a zöldből.

— Én majd főzöm az oszonnát, szólta Mátyásné asszony. Én is elmegyek, legalább meglátogatom az öreg nagybátyámat, a ki egész nyáron egymaga él ott a szigeten és őrzi a nyáját. Lesz majd öröme, ha egyszer embert lát, mert oda ugyan ritkán téved valaki. No, én ki nem állanám, hogy hetekig ne beszéljek senkivel.

Ezt bizony könnyen elhittük, mert a jó asszonynak ugyancsak pergett a nyelve, alig juthatott szóhoz más ember.

— Berci fiam, te is velünk jössz, szólta az öreg Mátyás. Majd segíthetsz egyik-másik dologban.

Berci, ki oda sem ügyelt beszélgetésünkre, közönyösen nézett föl és kérdezte, mit kívánnak tőle? Mikor megtudta, így felelt:

— Oh, reám ott nem lesz szükség; nagyon sok dolgom van, nem mulaszthatok egy fél napot sem.

— Mit beszélsz mulasztásról? szólta apja kissé szigorúan. Örvendj, hogy ezek a derék ifurak megtisztelnek látogatásukkal s velök tölthetsz egy fél napot. Tudom, hogy sok a tanulni való, de pihenés is szükséges és ha kissé szórakoztál, annál jobban fogsz haladni a tanulásban.

Berci nem felelt, hanem meglehetősen daczosan nézett maga elé; anyja azonban segítségére sietett és így szólta:

— No's, ha nagyon sok a dolgod, hát csak maradj itthon. A kinek dolga van, az nem mehet mulatni. Ne bántsd, apjok, maradjon itthon.

Mátyás gazda nem erőltette a dolgot, mi pedig annál kevésbbé; sőt az igazat megvallva, örültünk Berci vonakodásának, mert láttuk, hogy nem valami vig pajtásra találánánk benne. A mint hazafelé mentünk, Árpád mindjárt ki is mondta véleményét:

— Az öreg Mátyás nagyon derék ember, a felesége is jó asszony, ámbár kissé nagyon is beszédes és fontoskodó. Hanem az a Berci fiu, az ugyan nem kellene pajtásnak. Láttátok, milyen gyakran nézett reánk, mintha valami vad emberek volnánk, akik meg akarjuk őt enni! Fogadni mernék, haragszik, hogy az apja velünk jön halászni.

— Unalmas ficzkó, az bizonyos, tevéem hozzá én.

— És milyen büszke, szólta Elemér. Hiszen szóba sem állt velünk. Már ugyan szeretném tudni, mire olyan nagyon büszke?

— Én pedig azt hiszem, hogy kissé igazságtalanok vagytok, szólta közbe Jani. Inkább félénknek, tulságosan tartózkodónak láttam és mintha valami szomorúság is bántaná. Azt hiszem, fél, hogy mert ő szegény szülők gyermeke, hát mi nem fogadnók el igazi pajtásunknak, pedig ő magát csak olyan diáknak tartja, mint mi vagyunk. Most még az is, de ha tovább nem fog tanulhatni, akkor falusi szántóvető lesz. Én bizony el tudom képzelni, hogy ezen szomorkodik és talán kissé irigykedik is reánk, kiknek nem kell attól félnünk, hogy kimaradunk az iskolából.

— No, bánom is én! Te mindenkit tudsz mentetetni, szólta Árpád vállvonogatva. De azt szeretem, hogy nem jön velünk. Egészen elrontaná a mulatságunkat.

Hazaérve ostrom alá fogtuk a nénit, hogy bő ozsonnát rakjon össze a kosárba, hideg sültet, gyümölcsöt, süteményt, tejet, kávé, hogy Mátyásné asszonyomnak legyen miben gazdasszonykodni. Meg is telt egyik kosár mindenféle jó eleséggel, a másik meg edénnyel s nyugodtak lehetünk, hogy a nagy halászon nem fogunk megéhezni. De azért az ebédnél, hogy erőnk legyen a nagy kirándulásra, már jó előre is ugyancsak nagy pusztítást vittünk végbe minden ételben.

Mindjárt ebéd után utra keltünk a folyóhoz s az előre kitűzött helyen Mátyás

gazda már ott várt a csónakkal; ott volt a felesége is, de Bercezi csakugyan nem jött el. Nem sokat törődtünk vele, hanem beraktuk teli kosarainkat a bárkába, aztán gyorsan beugrottunk magunk is.

— Most föl kell osztanunk, ki mit csinál, szólta Mátyás gazda. Egyiknek kormányozni kell, a többinek evezni. Minél többen evezünk, annál hamarább eljutunk olyan jó helyre, a hol bőven fogunk halat.

Jani vállalkozott a kormányzásra, mi többiek pedig evezünk, Mátyás gazdával és feleségével együtt. Nagy meleg volt, a nap forrón tűzött, de ez nem lankasztotta buzgóságunkat; félóra mulva eljutottunk olyan helyre, hol a folyó csöndesen folydogált. Itt elővettük a hálókat, horgokat és megkezdtük a halászatot. Nem telt bele sok idő, már egész tuczat kisebb-nagyobb halat fogtunk és raktunk be a hordócskába, melyet e célra hozott Mátyás gazda s melyet félig megtöltött vízzel, hogy a halak élve maradjanak. Roppant mulatságunk és örömünk telt benne, valahányszor láttuk, hogy nem üresen emeljük ki a hálót s még a jó öreg Mátyás is vigan mondta:

— Ugy-e, kellemes multság? És még azt sem mondhatni, hogy hiába tölti az ember az időt, mert haszon is van ám belőle, haza viszszük a halat ebédre.

Ha egy-egy helyen már nagyon elzavartuk a halakat, odább evezünk és újra kezdtük, mignem egyszer az öreg Mátyás szétnézegetve az égen, így szólta:

— A nap tulságosan forrón tűz, amott meg olyan felhőket látok, mintha zivatar akarna lenni . . .

— No persze, talán bizony azt akarnád, hogy rögtön megforduljunk és haza menjünk? szólt Mátyásné asszonyom. Nem lesz abból a pár kis felhőből zivatar, fogadok reá. Az ifurak meg, tudom, már szeretnének oszonnálni. Közel vagyunk a nagy szigethez, menjünk oda pihenőre.

Ezuttal mindnyájan az asszonynak adtunk igazat.

— Nem bánom... én nem akarok senkit ijesztgetni, csak figyelmeztettem. Mindenesetre jó lesz valahol kikötni.

Neki fogtunk az evezésnek s jó negyedóra mulva elértük a szigetet. Mátyás

LECZKE-TANULÁS. (Lásd az 79. lapon.)

gazda megkötötte a csónakot egy fához, mi pedig kihordtuk a kosarakat, kerestünk árnyékos helyet és csakhamar javában oszonnáltunk, velünk együtt persze a derék Mátyás és felesége is. Olyan vígan voltunk, hogy épenséggel nem törődünk

semmi egyébvel, még azzal sem, hogy lassankint sötétedni kezdett, mintha már este volna. Pedig még messze volt az est, csakhogy sötét felhő vonult a nap elé. Egyszerre nagy mennydörgés moraja hallatszott. Erre fölugrottunk.

— Az ám ni, csakugyan zivatar lesz, szólt Mátyásné asszonyom. Most már sietnünk kell haza.

— Igen siessünk! kiáltottuk mindnyájan.

— Most már nem mehetünk haza, szólt Mátyás gazda nyugodtan. Nagyon messze vagyunk, a zivatar pár perc alatt utólérhet. Ha nagy széllal jön a vihar, akkor nem maradhatunk a vízen, mert szerencsétlenség érhetne; ha meg kiszálunk a partra, messze földön nem találunk hajlékot, a hol védve legyünk a zápor elől. Most már nincs más hátra, mint hogy sietve megyünk a sziget tulsó oldalára, a hol öreg bátyám házikója van. Ő most már bizonyosan otthon van juhaival,

hogy a zivatar meg ne lepje. Ott várjuk meg, míg elmulik a vihar.

— Jól van, hát menjünk oda, szólt Jani. Talán csak nem tart sokáig.

— Az nem lesz baj, ha itt rekedünk éjszakára, szólt Árpád. Ez legalább kissé regényes, egy kis kaland a puszta szigeten, a hol csak egy vén juhász és néhány birka él. Robinson még ezt sem talált, mégis megélt a szigeten.

Ezalatt mind erősebben dörgött, vilámlott s szél is kezdett kerekedni, jelentve, hogy nincs messze a vihar. Szaporán mentünk tehát a sziget tulsó végére, a mi nem volt épen közel, mert a sziget meglehetősen nagy volt. De eljutottunk oda szerencsésen, mielőtt az eső megeredt volna.

(Folytatása következik.)

VISZONTLÁTÁS.

VÁRVA-VÁRTAM, kis lányom, hogy lássalak,
Hogy szívemre oda szoríthassalak.
A mióta meghalt a te jó mamád,
Csak távolból viselhetek gondot rád.

Jó néniknél, nevelőben a helyed,
Ők tanítanak, oktatnak anyád helyett;
Én az élet gondjaival küzködöm,
Te vagy az én egyetlen-egy örömöm.

Mert én mindig jót hallok csak felőled,
Ha a távol el is választ tőled.
Legnagyobb jó számomra e világon,
Ha téged meglátogatlak kis lányom.

Hosszu utat kellett tennem vasuton,
Érted tettem, megérdemled, jól tudom.
El kell válnunk újra, biz' ez bús dolog,
Bármily messze, mindig csak rád gondolok.

A FECSKÉK BOSZUJA.

MINAPÁBAN beszéltem nektek egyet-mást az állatok gondoskodásáról, szokásairól, melyekből láthatjuk, hogy az állatok, bár nem tökéletesen, de bizonyos mértékig szintén okoskodnak, gondolkoznak. Nemrég, a most mult tavaszon egy természetbarát érdekes tapasztalatot tett a fecskékkel.

Egy nagy épület eresze alatt több fecskefészek volt s a kis tollasok, miután téli vándorlásukról visszatértek, újra elfoglalták régi szállásukat. Az egyik fecskepár azonban nem mehetett be fészkébe, mert azt egy gonosz veréb elfoglalta. A fecskepár hangos, haragos csicsérgéssel röpködött a fészek körül s kétségkívül távozásra szólította fel a betolakodott verebet; de a veréb nagyon kényelmesnek találhatta a fészket, mert nem mozdult; a fecskepár ekkor erőszakhoz folyamodott és ki akarta verni a fészekből a bitorlót; de a veréb keményen védte magát s nem igen lehetett hozzáférni, erős csőrével nagyokat vágott a támadó fecskék ellen, úgy hogy ezek végre abbahagyták az ostromot.

Egy ideig még a fészek közelében röpkedtek, aztán egyszerre elszálltak messzire. A kik a harcot látták, azt hitték, hogy a fecskepár nem is tér többé vissza. De csalódtak. A fecskepár visszatért, csak hogy még vagy tíz más fecskével és mindegyik hozott valamit: sárat, anyagot, a miből rendszeren fészkeket építeni szokták. Egymás után odaröpkültek a veréb által elfoglalt fészekhez és hozzáfogtak a veréb befalazásához. A veréb, úgy látszik, eleinte nem tudta, mi történik. A fecskék villámgyorsan röpkedtek ide oda, mindig újabb anyagot hozva s a munka szaporán haladt. Mire a veréb észrevette, mi történik, már úgy be volt falazva, hogy csak egy kis nyílás volt még, melyen a fejét kidughatta. Ekkor aztán kétségbeesetten kezdett vergődni, eről-

ködni, hogy szörnyű börtönéből kiszabaduljon, de hasztalan. Nem bírta szétbontani a fecskék által készített falat, ott veszett éhen s még napok multával is látni lehetett a holt veréb fejét a szűk nyílásban.

E kis eset érdekesen bizonyítja, mikép még a gyöngé madár is meg tudja fontolni meg is tudja torolni a rajta történt igazságtalanságot.

A HIVALKODÓ SZELLŐ.

— Mese. —

VIRÁGOS kert bokrai közt lengett végig a szellő s a mint ott lebegett, a lombok susogtak.

— Lám milyen kedves az én hangom, szólt a szellő büszkén.

— Nem a te hangod az, hanem a mi susogásunk, felelék a bokrok. Nélkülünk senki sem hallana.

A szellő megvetőleg lebbent tovább és vad sziklás bérczek közé jutott. A mint itt keresztül tört, éles, zugó hangot támasztott.

— Lám, milyen hatalmas az én hangom, mondá ekkor. Megrémülhet a ki hallja.

— Nem a te hangod az, felelt egy éles szikla. Nélkülünk senki sem hallaná. Legalább is mindkettőnk érdeme.

A szellő erre is megvetőleg felelt és tovább lebbent. Sik pusztaságra ért, a hol nem volt se bokor, se szikla és mert nem volt mibe kapaszkodnia, hát persze hangja sem volt a szellőnek. Ekkor aztán szégyenkezve vallotta be magának:

— Mégis igazuk volt, nem csupán az én érdemem volt sem a kedves suttozás, sem a hatalmas zugás. Elbizakodott hivalkodó az, aki nem ismeri el, mikor mások segítik meg.

CSILLAGOS ÉJ.

(Képpel a czimlapon.)

MÉLYSÉGES mély a csönd.
Leszállt az öreg este.
Lepihenésre vágy
Az ember lelke, teste.

Homály ül mindenben,
Az ég boltján ragyog csak
Szikrázó tiszta fényben,
Sok milliónyi csillag.

Oh jer, nézzünk soká
A csillagok hadára,
Itt keljen áhítattal
Az ajkunk estimára.

S buzgó imánk után
Meglásd, mi szép lesz álunk,
Szép csillagok között
Vígán repülve szállunk.

AZ ÁLLATVILÁGBÓL.

— Szarvas vadkan. — Egyiptomi keselyű. —

(Képekkel a 72—73. és 77. lapokon.)

HA a mi szelid házi sertésünk, mely rőfögve turkál a mezőn, egyszerre szarvakkal térne haza, ugyancsak bámulnánk. Mindenki azt mondaná, hogy ez lehetetlenség, a sertés nem szarvas állat. Igaz is, a mi sertésünknek nincs szarva és nem is nőhet, de hát ebből mégsem következik, hogy nincs szarvas sertés. És hogy lássátok, hogy csakugyan van, lerajzoltattam nektek.

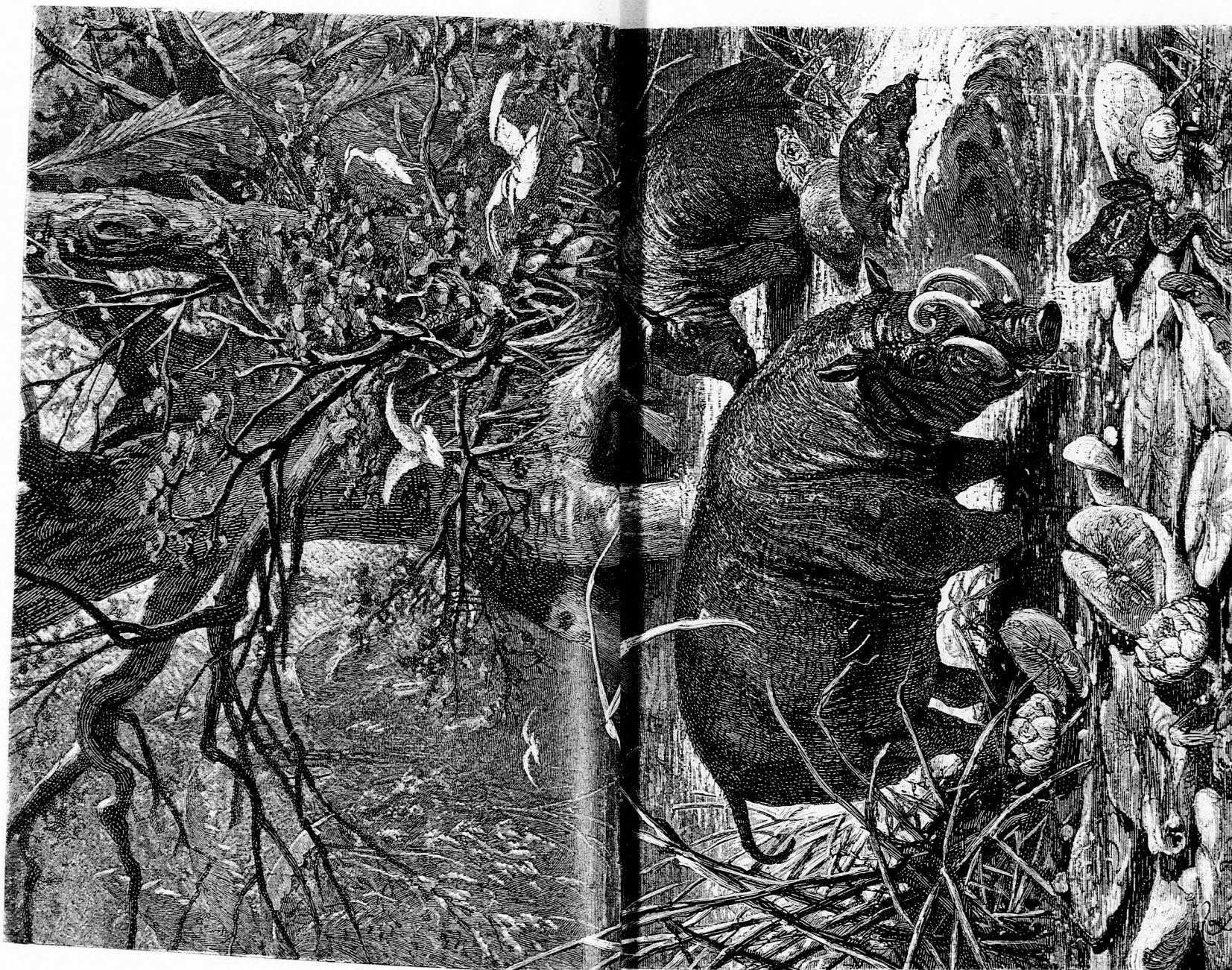
A szelid házi sertésnek többféle rokona él vad állapotban. Ilyen a mi erdeinkben tanyázó vaddisznó, mely nagyon hasonlít a házi sertéshez, sőt olyan közel atyafiak, hogy néha megtörténik, hogy a vaddisznók közé tévedt házi sertés ott marad és elvadul. Már a nálunk honos vaddisznónak is hatalmas agyara van, de még sokkal tultesz rajta az indiai oceán

szigetein tanyázó vadkan; ennek már valóságos szarvai is vannak agyari mellett.

A szarvas vadkan, melynek tudományos neve »porcus babirusa«, nálunk csak a tudósok előtt ismeretes. Nagyon hasonlít a mi vaddisznónkhoz, de két hatalmas agyara mellett még két hosszú szarva is van, melyek majd egy lábnyi hosszúak és végökön nagyon behajlanak, úgy hogy nem igen árthat velök. Tulajdonképen e szarvak is inkább nagyon megnyult fogak. Mint minden sertésfaj, úgy a szarvas vadkan is mély erdőben, nedves, mocsaras helyeken él és ha őt nem bántják, ő sem igen bánt senkit, sőt messzire kitér minden zaj elől.

Míg a szarvas vadkan mocsárban szeret eviczkélni, addig a másik állat, melyet ezuttal bemutatok, magasan szárnyal a levegőben, mert a keselyűk hatalmas madárfajából való. A keselyűk a légtérben élő szárnyasok közt a legnagyobbak és legerősebbek, a sasnál is hatalmasabbak. Csőrük nem olyan görbe, mint a sasé, s fejük, gyakran a nyakuk is csupasz. Szárnyuk igen nagy s röpködni pompásan tudnak; van olyan keselyű-faj, mely hat-hét ezer lábnyi magasságban röpködi és kiterjesztett szárnyai majd két ölnyire nyulnak. Néha seregestől élnek együtt.

A nevezetesebb fajták egyike az úgynevezett egyiptomi keselyű, mely azonban hazánkban is található bércezes tájakon. A sziklák közt tanyáz s onnan indul elégséget keresni. Bár nagyon erős, bátor ragadozó, mégis leginkább azt kutatja, nem találhat-e valami elhalt állatot; ez által hasznossá válik, mert elemésztí az olyan tetemeteket, melyek rothadásukkal megromlanának a levegőt. Ha nem talál ilyet, akkor megtámad élő állatot is, juhót, zergét, nyulat s más kisebb vadat. Nem ritkán pedig kis gyermek is áldozatul esik a keselyűnek, de már ezt nem a nálunk tanyázó, hanem az Alpeseben honos szakállas keselyű szokta elkövetni.

Az ÁLLATVILÁGBÓL. Szarvas vadkan. (Lásd a 71. lapon.)

AZ ELRABOLT TÜNDÉR-KISASSZONY.

— Mese a kicsinyeknek. —

OL volt, hol nem volt, egyszer valahol és valamikor volt egy szép nagy erdő, melyben hatalmas tölgyek, hársak terjesztették szét lombos ágait. Nem tanyázott benne semmiféle kártékony vadállat, de annál több kedves madárka, ürge mókuska, tarka pillangó és fényes szárnyu bogárka. Vígán, boldogan éltek ott, nem is zavarta senki nyugalmukat.

Kristálytisza vizű kis patakcsa folyt keresztül az erdőn s a csevegő vízecke partján vadrózsa-bokrok s mindenféle tarka vadvirágok pompáztak. E virágok kelyhében pedig aprócska tündérek látkak, melyek este, mikor a hold ezüstös sugarral világított keresztül a fák lombjain, vidám tánczra kerekedtek a levegőben, vagy a pázsitra heveredtek, himbálózva a vékony fűszálak hegyén.

A patakcsa két partján két külön tündérnépecske lakott, de, mint jó kis tündérekhez illik, a legjobb barátságban éltek egymással. Épen most pedig nagy vigáság volt mindkét tündérorszámban, mert nagy ünepélyre készültek: az egyik ország tündérkirályának fia lakadalmat tartott, elvette a szomszéd tündérkirály leányát, Rózsaharmattündérkirálykisasszonyt. Hegyen-völgyön lakodalom volt már három nap óta s egy este nagy multság volt a menyasszony atyjának tündérpalotájában, mely egy vadrózsa-bokorban volt. Táncoztak, vigadtak, míg csak a hold le nem tűnt az égről s a hajnal pirkadni kezdett;

ekkor aztán a tündéreknek el kell tűnniök, mert senki sem láthatja őket.

Lenyugodtak, nem is gyanitva, milyen nagy szomorúságra ébrednek. Mikor fölkeltek, azt vették észre, hogy Rózsaharmat, a gyönyörűséges tündérhercegnő, nincs sehol. Eltűnt, még pedig azzal a rózsával együtt, melynek levelére lefeküdt aludni. Még több rózsza is hiányzott a bokorról és látni lehetett, hogy valamenynyit éles eszközzel, bizonyosan késsel vágta le valaki. Tehát embernek kellett itt járni korán hajnalban, az rabolta el a tündérkisasszonyt.

A szomorú hír gyorsan terjedt el mindkét tündérorszámban, roppant gyász és szomorúság támadt. A két tündérkirály majd belehalt bujában, a kis tündérnépecség pedig neki fogott a kutatásnak. A madarak, a rovarkák is segítettek keresni, a méhecskék minden virágkehelybe bepillantottak, a földön mászó bogarak minden fűszál tövét kikutatták, a madarak a fákon keresgéltek, — de mind hiába, a gyönyörűséges Rózsaharmatnak sehol sem találtak nyomára. Erre még nagyobb lett a szomorúság és már-már gyászba akartak öltözni, mikor egy kis parti fecske azt mondta, hogy egy halacsától, mely korán reggel hozzáfogott az uszkáláshoz, hallotta, hogy egy fiatal ember járt a patak partján, lehajolt nefelejtset szakítani a víz partjáról s akkor a halacska szép rózsabokrétát is látott a kezében. Azután jött egy méhecske, mely este nagyon messze ki a mezőre tévedt és ott hált s mely reggel épen akkor indult haza felé, mikor az erdőből egy fiatal ember lépett ki, kezében nagy bokrétával.

Éb
hogy ez
le a rózs
lanul sz
ezzel m
tündérk
mert k
erejök,
rovarká
ket; de
Senkin
hetne m
harmat
So
rázda k
—
ember
géltem
emlege
hirben
nénk v
kozó ö
—
Én is
lakik
—
gyorsa
A
Nem
hirrel
—
nem t
asszon
tárgy
—
gény
nek ö
Már
fecsk

Ebből hát annyit bizonyosan tudtak, hogy ez az ifju volt a rabló, ő szakította le a rózsát, melyen Rózsaharmat láthatatlanul szendergett. Igen, ezt tudták, de hát ezzel még nem volt segítve a bajon. A kis tündérekék nem mehetek ki az erdőből, mert kívül az erdőn megszünt minden erejük, mozdulni sem tudtak; a madárkák, rovarok szívesen felajánlották segélyüket; de hova menjenek, mit tegyenek? Senkinek sem volt sejtelve sem, hol lehetne megtalálni a szegény elrabolt Rózsaharmat királykisasszonyt.

Sokáig tanakodtak s végre egy barázda billegető így szólt:

— Minap, a mint egy szántóvető ember ekéje után sétálgatva eleséget kerestem, hallottam, hogy az öreg gazda emlegette a fiának, milyen nagyon tudós hirben áll a bagoly. Hátha tanácsot kérnénk valamelyik komoly, mindig gondolkozó öreg bagolytól?

— Nagyon helyes, szólt a vadgalamb. Én ismerek is egy ilyen öreg tudóst, amott lakik a nagy sziklák alatt egy oduban.

— Akkor hát siess hozzá, te tudsz leggyorsabban röpködni, biztatták a többiek.

A vadgalamb rögtön el is indult. Nem sokára visszatért, de nem igen jó hírrel.

— A bagoly azt mondta, hogy addig nem találhatja ki Rózsaharmat királykisasszony elrablóját, míg nem lát valami tárgyat, mely a rablóé volt.

Most már még nagyobb volt a szegény tündérekék szomorúsága. Hol vegyenek ők valami tárgyat, mely a rablóé volt? Már szinte kétségbeestek, mikor a parti fecske így szólt:

— Megálljatok csak! Emlékszem valamire . . . mikor a halacszkával beszéltem, a patak partján láttam valamit, a mitől eleinte megijedtem, mert még soha sem láttam affélét: de aztán észrevettem, hogy nem mozdul, nem él. Azt hittem, valami lehámlott bőr egy ismeretlen öt lábú állatról, melynek mindegyik lába másféle volt. De hátha nem az? Hátha az a fiatal ember vesztette el?

Egész csapat kis madár röpkölt oda a patak partjára s a seregély, mely sokszor megfordult a város közelében is, így szólt:

— Oh, én ismerem ezt . . . ez nem más, mint keztyű, az emberek effélét a kezükön szoktak viselni. Bizonyosan az a fiatal ember vesztette el, a mint virágot szedegetett.

— Akkor hát gyorsan el kell vinni a bagolyhoz, hadd találja ki belőle, ki a rabló és hol kell keresni.

A vadgalamb csőrébe kapta a keztyüt és mihamar ott termett vele a bagoly-nál. Ez föltette pápaszemét, sokáig vizsgálta a keztyüt és végre így szólt:

— A seregélynek igaza van, ez keztyű, még pedig igen előkelő emberé, mert rendkívül finom és a gombja aranyból való. A gombra pedig korona van bevésve, tehát a keztyű királyi herczegé. És ez a herczeg okvetetlenül fiatal ember, mert öregebb ember bizony nem kel föl kora hajnalban, hogy vadvirágot szedjen. Sőt fiatal sem teszi csak úgy hiába, hanem valami célja van vele. Mivel pedig virággal kedves meglepetést szoktak az emberek egymásnak szerezni, tehát világos, hogy az a királyi herczeg,

a ki ma hajnalban virágot gyűjtött, azért tette, hogy valakinek még reggel odaadhassa. Ebből pedig most már könnyű kitalálnom a többit. Tegnap hallottam a hirhordó szarkától, hogy az a hatalmas király, ki ez országban az emberek fölött uralkodik, családjával együtt itt az erdei vadászkastélyban mulat; van egy szép kis leánya és egy derék fia s a testvérek nagyon szeretik egymást. Világos tehát, hogy a kis királyleány vadvirágot kívánt, a királyfi pedig reggel meg akarta lepni azzal, hogy bokrétát gyűjtött számára. Rózsaharmat tündérkirálykisasszony tehát a rózsával együtt, melyen aludt, ott van a kastélyban, ott keressétek. Legjobb lesz, ha először a szarkát külditek oda, hadd kémlelje ki a házat. Ő járatos az emberek lakhelyei körül és tudja, mi hol szokott lenni.

A vadgalamb gyorsan visszaröpült a tündérkéhez s a segítségre készen egybegyűlt madarakhoz, rovarokhoz. Elmondta a bagoly beszédét s mindnyájan csodálkoztak a bagoly nagy bölcsességén. Meg is kérték a szarkát, hogy siessen a vadászkastélyba, nézzen körül és hozzon hirt.

A szarka elröppent s jó ideig oda maradt, de mikor visszatért, legalább tudott is hirt mondani.

— Kissé sokáig jártam oda, de hát hiába, nem lehet ám a király kastélyához könnyen hozzáférni, bemenni meg épen-séggel nehéz. Leskelődnöm kellett és nagy-sokára csakugyan meghallottam, a mint a kis hercegnő komornája eldicselkedett, hogy a hercegnő ma reggel nagyon jó kedvű, mert korán reggel, a mint fölér-tet, ablakában szép bokrétát talált vad-

virágokból, melyeket testvére, a királyfi maga gyűjtött, mert este efféléről beszéltek s a királyfi ígérte, hogy emlékül maga köt bokrétát kedves hugoskájának. Nagyön jó testvérek ám, igen szeretik egymást. A kis hercegnő szinte elérzékenyedt, azután meg olyan bohóságot beszélt, hogy a mint félálmában nézte a virágokat, hallotta, hogy ezek halkán, igen halkán zokogtak letépetésök miatt.

— Oh, ez nem bohóság, a kis hercegnő csakugyan hallott valamit, de nem tudta, hogy mit, szolt a tündérkirályné. Az én kedves leánykám sirt ott szomorú sorsa fölött, hogy fogva van, kívül az erdőn nem tud elmozdulni a rózsalevélről, melyen láthatatlanul fekszik. Oh, hogy szabadítsuk meg?!

Ez valóban nehéz kérdés volt. Hogy lehessen bejutni a kastélyba, a bokrétához? A madarak ekkor így szoltak:

— Már oda be mi nem mehetünk, mert sokkal nagyobbak vagyunk, hogysen rögtön észre ne vennének. Rögtön elfognának, vagy legalább is kikergetnének, mielőtt rátalálnánk a kedves Rózsaharmatra. Hanem az apró rovarokak be-sonhatnak oda is.

— Nekünk sem olyan könnyű dolog ám az, felelt egy fekete futóbogár. Bejutni bejuthatunk ugyan, de az emberek nem szeretik, ha ott mászkálunk a szobájokban, rögtön seprőt fognak ellenünk és jó szerencse, ha agyon nem ütnek.

— Engem nem igen bántanak, szolt a Katicza-bogár. Sőt szívesen is látnak, én meg szívesen el is mennék oda, de azt biz én nem tudom, valjon módját ejthetem-e a szegény fogoly kiszabadításának. Mert

gyöngé
támad,
fegyver

Katicza
Menj be
megszo
ségbe.

kedves
röppen

A töb
tán u
nácso
hez fog
végre a
szólt

— E
nem já
embere
nem h
tok, há
tudtok

De én
jó t
Amott
egy sz
nyos

nyu k
olyan
berek,
tehát
érhess

—
egy na
E
két sz
E
vadás

gyöngö vagyok, ha valami veszedelem támad, nem tudok segíteni, nincs semmi fegyverem.

— Oh, azért csak menj előre, kedves Katicza-bogárkám! szólt a tündérkirályné. Menj be leányomhoz, vigasztald meg, hogy megszabadítjuk, ne sirjon, ne essék kétségbe.

— Azt szívesen megteszem, szólt a kedves Katicza-bogár és azonnal el is röppent.

A többiek aztán újra tanácskoztak, mihez fogjanak s végre a szarka szólalt meg:

— Persze, ti nem jártok az emberek közt, nem hallgatóztok, hát nem is tudtok semmit. De én mondom jó tanácsot. Amott látok egy szép aranyos zöldszármu bogárkát,

olyan szép, hogy ha meglátják is az emberek, sajnálnák megölni. Ez menjen tehát Rózsaharmatért és hogy baj ne érhesse, valamelyik vitéz bogár kísérje el.

— Akkor hát én megyek veled, szólt egy nagy darázs.

Ebben mindnyájan megegyeztek és a két szabadító azonnal utra is indult.

Rövid idő alatt eljutottak a király vadászkastélyához, de itt olyan akadályra

bukkantak, melyre nem számítottak: az ablakok a nagy hőség miatt mind be voltak zárva.

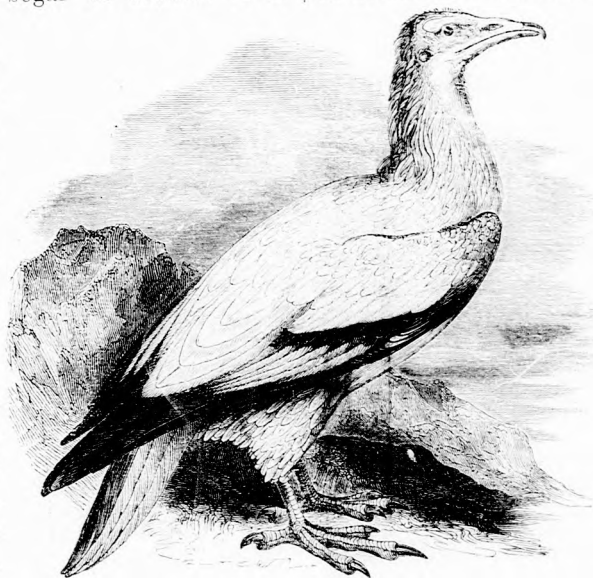
— Hm, ez már hiba, szólt az aranyos zöld bogárka. Ha be nem jutunk a szobába, akkor meg sem szabadíthatjuk Rózsaharmatot.

— De bejutunk! Akárhogy, de bejutunk, pattogott a darázs nagy vitézül. Ha az ablakon be nem mehetünk, bemegyünk

az ajtón. A nagy kapu mindig nyitva van, onnan bemegyünk a folyosóra, aztán majd ha az ajtó nyílik, be a szobába. Ha egyszer ott vagyunk, te hátadra veszed a kis tündérkisasszonyt, én pedig elkezdek rettenetesen zugni és dongani, fenyegetek mindenkit,

hogy megesipem s akkor tudom, nyakrafőre nyitják majd az ablakot, csak hogy szabaduljanak tőlem. Így aztán kényelmesen kiröptülsz a tündérkével.

A terv nagyon jó volt s azonnal hozzá is fogtak. A folyosóra szerencsésen eljutottak, de a mint itt röpködtek, egy komornyik megpillantotta és üldözőbe vette őket. A darázs azonban nem ijedt meg és olyan fenyegetőleg dongott a

AZ ÁLLATVILÁGBÓL. Egyptomi keselyű. (Lásd a 71. l.)

komornyik körül, hogy ez ijedten kapdosta fejét és elszaladt; csakhogy ezalatt így szólt:

— No megállj, mindjárt hozok valamit, a mivel agyoncsaplak.

Ezt már nem lett volna jó megvárni, a két szabadító tehát meghuzta magát egy sötét zugban és ott csöndesen leste a jó alkalmat. Akadt is nem sokára, mert a komorna ezüst tálcán vizet vitt be a szobába. A darázs és az aranybogár ráröppentek a komorna ruhájára és vele együtt szerencsésen bejutottak a szobába.

A Katicza-bogár ezalatt már régbent volt, még pedig minden nagyobb baj és fáradtság nélkül. A mint az erdőből kiért, egy délceg vadászt pillantott meg, a ki egyenesen a kastély felé ment s a ki maga a király volt. A Katicza-bogár oda röppent a király kalapjára és vitette magát be, egyenesen a palota termébe. A mint ide ért, mihamar megpillantotta a bokrétát s az egyik rózsalevélen a bágyadt-ságtól, szomorúságtól már félholt tündérkét. Rögtön odaröppült, vigasztalta, biztatta, hogy nemsokára jön segítség, madár, bogár addig nem nyugszik, míg Rózsaharomat ki nem szabadul, mert hiszen nélküle örökös szomorúság uralkodnék az erdőben. A tündérke megvigasztalódott és reménykedve várta szabadítóit.

A kis Katicza-bogarat látták ott a bokrétán, de nem törődtek vele, annál kevésbbé, mert egyéb dolog volt: elutazásra készültek. Épen belépett a komoly, szigoru udvarmester és mondta a hercegnőnek, hogy most mindjárt hozzá kell fogni a csomagoláshoz, tehát mondja meg, mit kíván elvinni ékszerei, játéka, köny-

vei közül. A hercegnő megmondta, egyszerre pedig így szólt:

— Oh, hát a szép bokrétám, melyet kedves bátyámtól kaptam! nem hagyhatom itt.

— Ugyan hercegnő, hova gondol! szólt az udvarmester. Hiszen ez csak afféle erdei dudva, nem érdemes vele tovább vesződni.

— De igen, legalább egyet-kettőt szeretnék emlékül magammal vinni.

— Akkor legjobb lesz valamely könyvbe bepréseini, megszáritani. Ugy aztán megmarad sokáig. Ha parancsolja a hercegnő, mindjárt meg is csinálom.

— Kérem, tegye meg. Majd én kiválogatom, melyiket akarom.

Az udvarmester egy nagy könyvet hozatott elő és hozzákészült a munkához. A Katicza-bogár nagy ijedelemmel vette észre, mi készül itt, látta, hogy a hercegnő legelőször is ama rózsza felé nyul, melyen a tündérke fekszik... ha ezt lepréselik a könyvbe, vége van Rózsaharmatnak örökre. A jó Katicza-bogár tehát arra gondolt, hogy hátára veszi a tündérkét s úgy hordozza, míg valamiképp kijut vele a szabadba; de épen amint figyelmeztetni akarta a tündérkét a veszedelemre, a hercegnő megpillantotta és mosolyogva mondá:

— Ni, egy kis Katicza-bogár ül itt a rózsán. Szegény kis bogárka, most bizony majd megjárta... ha meg nem látlak, téged is bepréeltünk volna a könyvbe.

Gyöngéden megfogta a bogárkát és egy másik virágra tette, a rózsát pedig oda nyújtotta az udvarmesternek. A Katicza-bogár kétségbeesetten látta, hogy

most mindnak, becsa agyonszorít, tehát a k rózsát itat lenyomhas még egy Rózsahar udvarmest

— M ez! Már m

Megf Katicza-bog kott s jó i udvarmest hogy a vir

Épen vizzel s ve bogárka. ták a nag matot fen

— I vége örö ijedten.

— I a darázs.

És az udvar meg. Az hagyott l kapott; megijedt.

— menjen

A Ekkor a röppent, hamar k a vitéz

most mindjárt vége van Rózsaharmatnak, becsapják a könyvet, a rózsalevéllal agyonszorítják láthatatlanul. Odaröppent tehát a könyvre, hol az udvarmester a rózsát itatós papiroson illesztette, hogy lenyomhassa; a szegény hű Katicza-bogár még egy utolsó kísérletet akart tenni Rózsaharmat megmentésére, de a mint az udvarmester meglátta, boszankodva szólt:

— Micsoda alkalmatlan kis bogár ez! Már megint itt van!

Megfricskázta, úgy hogy a szegény Katicza-bogár messzire egy sarokba bukott s jó ideig alig birt magához térni. Az udvarmester pedig aztán hozzá készült, hogy a virágpréslést befejezze.

Épen ekkor lépett be a komorna a vízzel s vele a darázs és az arany szárnyu bogárka. A mint felröppentek, rögtön látták a nagy veszedelmet, mely Rózsaharmatot fenyegette.

— Nézd, ha becsapja a könyvet, vége örökre! szólt az aranybogárka ijedten.

— De nem fogja ám becsapni, felelt a darázs.

És haragos dongással nekirohanva az udvarmesternek, orra hegyén szurta meg. Az udvarmester nagy ijedten ott hagyott könyvet, virágot, csak az orrához kapott; a kis hercegnő pedig szintén megijedt.

— Jaj, nyissák ki az ablakot, hadd menjen ki az a csunya darázs! kiáltá.

A komorna kinyitotta az ablakot. Ekkor az aranybogárka a rózsalevéllé röpönd, hátára vette a tündérkét és hamar kisurrant a szabadba, utána pedig a vitéz darázs. A kis Katicza-bogár

ezalatt szintén felocsudott és utána iramodott a szabadítóknak.

A mint kiértek, a darázs előre sietett, hogy jelentse a jó hirt, mert az aranybogárka csak lassan röpülhetett, Rózsaharmat, bár piczike és emberi szemmel láthatatlan, a kis bogárka számára mégis eléggé nehéz volt. A Katicza-bogár örvendezve röpült mellette.

Beesteledett s a hold már fenn ragyogott, mikor beértek az erdőbe, a patak parti kis tündérországba. A tündérkirály és az összes tündérkék, a jó madarkák, bogárkák mind eléje röpültek Rózsaharmatnak és diadalmasan kísérték haza.

Ekkor volt ám aztán nagy öröm és olyan lakodalom, hogy huszonhét tündérországba sem volt párja. A lakománál pedig Rózsaharmat megszabadítói ültek a tündérkirály jobbánál s a vitéz darázst a legpompásabb mézzel tartották jól. Azóta pedig boldogan élnek maig is, ha ugyan már meg nem haltak.

LE CZKE-TANULÁS.

(Képpel a 69. lapon.)

*I*GENIS, hiába keseregsz te,
Fontos dolog a holnapi leczke;
Míg az készen alaposan nincsen,
Nem szabadulsz innen Laczim, kincsem.

*Pista bátyád, látod, már elkészült,
Föl is mondta minden hiba nélkül.
Néked mindig egyébre van gondod —
S így csak saját mulatságod rontod.*

*Lóránt öcséd, nézd mily buzgón fáradsz,
Az is előbb elkészül te nálad,
Ám te maradsz itt, addig a meddig
Tudod leczkéd, ha el is tart keddig.*

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXV. köt. 3-ik számában közölt betűrejtvény megfejtése:

„Isten mindenható.“

Helyesen fejtették meg: Békey Nándor, Szabó Lajos, Schmidl Olga és Miklós, Weisz Malvin, Béla és Nándor, Gradwohl Erzsé és Laura, Fligl József, Merfort Valerie és Marietta, Markovits Margit, Oláh János, Szily Margit, Mittelmann Árpád, Vass Jenő, Jónász Hermin, Vilma és Frida, Molecz Béla, Strausz Margit és Kornélia, Redlich Artur, Ofner Szeréna, Záborszky István, Pintér Rézike, Kubicsék Szabina, Zinsenheim Szeréna és Zsiga, Veinberger Ilka, Szüsz Ilona, Kiczberger István, Hercz Ida és Teri, Szabó Nándor, Biermann Szidi és Gyula, Csukássy Jenő, Korbuly Dezső, Bakó Ida és Lajoska, Matuska Mariska (sajátkezű irást kívánok. F. b.), Szabó Ilona, Weinberger Etelka, Krausz Berta és Matilda, László Anna és Róza, Halmágyi Fanni, Gulyás Pista, Prugberger László, Herzog Fülöp, Gold Hermin, Goll Rezső, Schweiger Jenő, Löbl Simon (nem illik olyan gyűrött-tépett papírosra írni levelet. F. b.), Weisz Anna, Hedvig és Jenő, Bayer Anna, Manó és József, Szöllösy Piroška és Olga, Lövy Malvin és Terezi, Szokolovics Iván, Ernyei Anna, Tomka Sarolta, Pleszky Gizella, Linczbauer Olga és Margit, Pesoldt Jenő, Herde Jenő, Klein Sándor, Gréger Szeréna, Máthé Mariska és Margit, Sárfy Artur, Procopius Gerda, Samassa Aurél, Ács Mariska, Wallerstein Laura és Margit, Singer Ottó és Aladár, Toegerl (?) Róbert (nevedet olvashatólag ird ki. F. b.), Lengyel Józsika, Gebhardt Mariska, Strosz Erzsike, Maderspach Julka és Janka, Steiner Samu és Lajos, Dirnbach Emilia és Malvina, Majthényi Leonie, Mangold Imre, Schulhof Rikhard (nevedet olvashatóan ird alá, különben nem közölhetem. F. b.), Bettelheim Malvina, Weisz Teri és Béla, Ligeti Anna, Országh Ilona, Paula és Aladár.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXV. köt. 2-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Haász Jenő, Bayer Anna, Manó és József, Schweiger Jenő, Pleszky Gizella, Szemenyey Ilonka, Andor és Kornél.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szüsz Ilon. A szíves meghívásnak kész örömmel tennék eleget, ha elfoglaltságom engedné. De nem hiszem, hogy lehető legyen. Remélem, hogy a »Kis Lap«-ból vett szindarab előadása jól fog sikerülni és jövedelmezni is fog a jótékony

czélna. Az előadás után értesíts a sikerről. — **Haász Jenő.** Szívesen üdvözöllek kis olvasóim seregében. — **Koller Blanka.** Azok a rajzok magyar szöveggel külön kötetben nem jelentek meg, csupán a »Kis Lap« közölte. — **Debreczeni Barna.** Örömmel vettem volna tüzetesebb értesítést is arról, mikép sikerült »A méregpohár« előadása: a jövedelem, mint látom, eléggé jelentékeny volt. — **Ofner Szeréna.** Olyan rejtvény megfejtése tulságos időrablással járna. Gyermek számára való elbeszéléseket bő választékban kaphatsz az Athenaeum-társaság kiadó hivatalában (Budapest), mely kívánságodra megküldi a könyvek jegyzékét, hogy válogathass. — **Gróf Niczky Xavera.** Elég, ha a megrendelés a kért lap kiadóhivatalához, Budapestre van czimezve. Itt a postán már tudják. — **Haller Gizella.** Utad leírását valóban szívesen olvastam és az adomán jót nevettem. És hogy kis olvasótársaid is nevensenek, ideírom, hogy a magyar észak-keleti vasut kocsijain látható M. É. K. V. betűket egy utasnak tréfából így magyarázták meg: »Minden Érkezőkor Késedelmező Vasut«; ezt nem hitte el, máshoz fordult s ez így fejtette meg: »Még Épen Kendet Vártuk« s a jámbor ezt elhitte és nyugodtan felült. — **Detsinyi Henrik.** Kicsike dolgozatod nem üti meg a mértéket, sőt még azt is hozzá kell tennem, hogy sok benne a helyesírási hiba is. Csak te olvasd a »Kis Lap«-ot, tanulj nyelvtant és helyesírást s talán idővel valamikor írhatok közlésre méltó dolgot is. Addig majd én írom tele a »Kis Lap«-ot. — **Csukássy Jenő.** A szép sikernek, melyet újra elértél, őszintén örvendek. Magam is szerettem volna, ha ezt előszóval mondhatom meg. De majd talán esztendőre, ugy-e? A kedves kis Bellát csókold meg Forgó bácsi nevében s töltsd vidáman a jól megérdemelt szünidőt. — **Ulmann Gyula.** A rajz és leírás dícséretes szorgalomról tanuskodik, de kis olvasótársaidat az ilyen aránylag jelentéktelen idegen hely nem érdekelné. — **Poldini Emma és Lujza.** Ha nincs említve, jele, hogy a levél nem jutott kezemhez.

Jótékonyosság.

Halmi Ferencz árvái javára: Schweiger Jenő 1 frt., Kistenmacher Emilia 60 kr., Csernecky Gizella 2 frt., Csernecky Aladár 2 frt. — A már eddig kimutatott 12 frt. 50 krral együtt 18 frt. 10 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.

Felélős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1883. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.